

การผลิตกล้าไม้เทพทาโรพันธุ์ดีโดยการปักชำ

สมบูรณ์ บุญยืน¹

บทคัดย่อ

ไม้เทพทาโรเป็นไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัดพังงาทุกส่วนนำมาใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เช่น ยอดอ่อนนำมารับประทานน้ำมันที่กลั่นจากส่วนต่างๆของเทพทาโรมีสรรพคุณทางยาใช้ทำยาหม่อง น้ำมันเหลือง น้ำมันนวด แก้ปวดข้อ ฯลฯ น้ำมันที่บีบจากผลสุกใช้ทาแผลสด ไฟไหม้น้ำร้อนลวก แผลงัดต่อย และอื่นๆ ส่วนของตอรากไม้ และเนื้อไม้นำมาทำลึงและแกะสลัก ลักษณะพันธุ์ดีของไม้เทพทาโร นอกจากการเติบโตและรูปทรงแล้ว ยังต้องคำนึงถึงปริมาณและคุณสมบัติของน้ำมันที่กลั่นได้ การขยายพันธุ์เพื่อให้ได้กล้าพันธุ์ดีจากแม่ไม้เหล่านี้การปักชำเป็นวิธีที่ง่ายและประหยัดที่สุด จึงได้ทำการศึกษาการขยายพันธุ์เทพทาโรโดยการปักชำที่สถานีวนวัฒนวิจัยสงขลา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2550-2551 โดยวางแผนการทดลองแบบ 2 X 4 Factorial experiment in randomized complete block design จำนวน 4 ซ้ำๆละ 24 กิ่ง มีปัจจัยการทดลอง เป็นลักษณะกิ่งและวัสดุปักชำ ลักษณะกิ่งแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือส่วนปลายยอดและส่วนที่ถัดลงมา ทั้งสองส่วนตัดยาวประมาณ 10 เซนติเมตร ตัดใบออกเหลือครึ่งใบ แซ่ฮอร์โมนเร่งราก 30 นาที่ ปักชำในถาดหลุมที่บรรจุวัสดุปักชำ 4 แบบ คือ ทรายหยาบ แกลบเผา ขุยมะพร้าวและทรายผสมขุยมะพร้าว ในอัตราส่วน 2 : 1 วางถาดเพาะชำภายในกระโจมพลาสติกที่อยู่ในเรือนเพาะชำระบบควบคุม ให้น้ำแบบพ่นหมอกวันละ 4 ครั้ง ตรวจสอบการเกิดรากหลังการปักชำ 45 วัน พบว่า กิ่งที่เป็นส่วนปลายยอดมีการแตกรากมากกว่ากิ่งที่เป็นส่วนที่ถัดลงมาอย่างมีนัยสำคัญ วัสดุปักชำที่เป็นทรายผสมขุยมะพร้าวให้เปอร์เซ็นต์การแตกรากดีที่สุด เฉลี่ยมากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ และไม่มีอิทธิพลร่วมกันระหว่างลักษณะกิ่งปักชำกับวัสดุปักชำต่อการแตกรากของกิ่งปักชำเทพทาโร

คำหลัก : เทพทาโร การปักชำ ลักษณะกิ่ง วัสดุปักชำ เปอร์เซ็นต์การแตกราก

---

¹นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้

Rooted cutting of High Genetic material of *Cinnamomum porrectum* (Roxb.) Kosterm.

SOMBOON BOONYUEN

ABSTRACT

Cinnamomum porrectum (Roxb.) is a holy tree granted to represent Phangnga province by Her Majesty the Queen. Every part of this tree could be multi utilized. Young shoot is edible. Oil extracted from all parts has medicinal property used in balm, yellow oil, massage oil and arthralgia remedy oil etc. Oil squeezed from ripen fruit has special property to wound caused by fresh cut, burned, scorch, insect sting and others. Wood and root stump are good for peeling and carving. Genetic value of this specie should be evaluated not only by its growth and performance but also its chemical composition of extracted oil. Once a good tree selected, to propagate it and maintain the same genetic property, rooted cutting is the most practical and economical method. Songkhla Silvicultural Research Station , therefore, studied on rooted cutting of *C. porrectum* during 2007-2008. 4 replications of 24 experimental units were tested in 2x4 Factorial Experiment in Randomized Complete Block Design. The treatments were types of cuttings and rooting media. 2 types of cutting, terminal shoot and lower part of the shoot, were compared. The shoots were cut to about 10 cm long trimmed off half leaves. The cutting bases were treated with rooting hormone for 30 minutes prior to striking into rooting media. Media formulas tested were coarse sand, rice husk ash, coconut husk and a mixture of coarse sand and coconut husk of 2:1 ratio. Cutting trays were laid in plastic chambers which set under a green house equipped with automatic mist spray. Water was sprayed 4 times a day. Roots of cuttings were examined 45 days after cutting. It was found that terminal shoots were significantly rooted more than the lower part. The best media for *C. porrectum* rooted cutting was a mixture of sand and coconut husk in which the cutting rooted more than 80 % in average. There was no significant interaction between cutting types and rooting media on rooting ability of *C. porrectum*., rooted cutting, rooting media.

Keywords : *Cinnamomum porrectum* (Roxb.) Rooted cutting Rooting percentage Rooting media
Types of cutting.